

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

формальності, діловитості, а саме: нейтральна лексика, запозичені слова, спеціальна термінологія, вживання якої пов'язано, з екстралінгвістичними властивостями дискурсу. Позначка документу офіційного стилю полягає в точному вираженні думки, у викладенні певних положень й досягається шляхом оптимального відбору слів, форм та конструкцій, запобіганні неоднозначних тлумачень.

Література

1. Кияк Т. Р. *Теорія та практика перекладу (німецька мова) : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Кияк Т. Р. , Науменко А. М. , Огуй О. Д. — Вінниця : Нова книга, 2006. — 592 с.*
2. Чередниченко О. *Про мову і переклад / Олександр Чередниченко. - К. : Либідь, 2007. — 248 с.*
3. Швейцер А.Д. *Теория перевода: статус, проблемы аспекты / Александр Давидович Швейцер. - М.: Книжный дом «Либроком», 2009. — 216 с.*

УДК 811.111'279.5-047.44

*К.В. Палій, к.філол.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Лунай О.Ю.
магістрантка групи 501-ФФ*

ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ЖАРГОНУ ЯК ОСОБЛИВОГО СОЦІОЛЕКТУ

У ХХІ столітті питання жаргону як особливого соціолекту є досить актуальним і дискусивним. Цій категорії присвячена ціла низка наукових праць. Багато видатних вчених та дослідників (М. Адамс, Дж. Колман, В. Вилюман, І. Гальперін, Е. Маттіелло, Г. Менкен, Е. Партридж, Л. Лепеш та ін.) протягом довгих років досліджували жаргон, сленг просторічну лексику та соціальні діалекти. Саме у цих сферах найчастіше виникають нові слова, що доповнюють мову і роблять її більш цікавою. Така лексика потребує більш детального вивчення та формування словників жаргонізмів, особливо вони потрібні у технічних сферах, де такі слова постають галузевими термінами.

Досліджуючи жаргонізми, маємо зазначити, що саме висвітлює поняття «жаргон». «Енциклопедія сучасної України», визначає «жаргон» як різновид мовлення, вжитого переважно в усному спілкуванні в середовищі окремих соціальних, професійних, вікових та інших груп населення [1]. Л. Т. Масенко підкреслює, що жаргонізми – це слова, переважно експресивного та емоційно-забарвленого характеру, відображають

фамільярне та гумористичне ставлення до предметів і явищ дійсності [1]. Цими словами стають загальноживані слова, які використовуються зі психологічним підґрунтям і переосмислюються у специфічному напрямку. До представників такої категорії можна віднести «шурупати» у значенні «розуміти» та «гаплик», що трактують як «кінець, крах чогось»; «автомат» – «екзаменаційна оцінка». Жаргонна лексика також може бути джерелом поповнення літературної лексики. Переважно, такими словами стають запозичені слова з інших мов. Представником може бути жаргонізм «провалитися». Він є відповідником німецького слова «durchfallen», що означає «провалюватися, падати». За певних обставин, слово набуває емоційної забарвленості, тому при використанні його розуміють у контексті «зазнати невдачі у чомусь» [1].

Як зазначали у своїй доробці Тесленко М. В. та Овсянко О. Л., протягом останнього часу з'являються нові винаходи та методики, яким потрібно надати назву, яка б відображала суть поняття та не позначала інший термін. Для цього використовуються слова, які вже вживалися у мові, набуваючи нового значення, беручи до уваги процес імплементації винаходів та методик у людській діяльності [3]. Як і в українській мові, так і в англійській існують такі «терміни-жаргонізми», які використовуються для позначення того чи іншого поняття у технічній літературі. Як зазначала дослідниця жаргонної лексики, Маслова Г. М., жаргонна лексика може містити не вельми прийнятні слова, тому для збереження цензурності тексту в перекладі перекладачі можуть повністю змінити зміст, який у результаті не передає повного значення лексичної одиниці [2]. З іншого боку, досить часто, можемо спостерігати саме незграбність перекладу жаргонізмів. На думку Г. М. Маслової, це зумовлено тим, що «... деякі перекладачі можуть бездумно перекладати текст не враховуючи усіх аспектів, що характеризують ту чи іншу лексичну одиницю, а саме семантики, сфери вживання, ступеня зниженості у мові оригіналу, ступеня експресії у конкретному предметі» [9].

Література

1. *Енциклопедія Сучасної України: електронна версія гл. ред. І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін. Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. Київ, 2009.*

2. *Маслова Г. М. Особливості та способи перекладу жаргонної лексики (на матеріалі художнього тексту). Науковий вісник міжнародного гуманітарного факультету. 2016. С. 1-2.*

3. *Тесленко М. В. Особливості перекладу англomовного комп'ютерного сленгу: кваліфікаційна робота на здобуття наук. ст. магістр: спец. 035.41 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська». Суми, 2020. С 46.*